

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z 11 maja 2023 roku na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 pkt 3, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 4, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 18 ust. 8, ust. 9, art. 13 pkt 4-4b, art. 20 ust. 1, art. 36 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 z późn. zm.), art. 81 ust. 2 za, art. 82 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.), art. 104 ust. 1 art. 107 ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.), art. 4 ust. 1 ustawy z 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. stwierdził, że O. C. PESEL (...) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą będąca współnikiem spółki komandytowej:

1. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu od 1 września 2020 r. do 30 września 2020 r., od 26 kwietnia 2021 r. do 30 kwietnia 2021 r., od 19 maja 2021 r. do 26 maja 2021 r., 2 sierpnia 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r., od 28 grudnia 2021 r. do 31 stycznia 2022 r., od 1 marca 2022 r. do 29 grudnia 2022 r.

2. miesięczne podstawy wymiaru składek z ww. tytułu wynoszą:

a. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne:

(...) – 3136,20 zł

(...) – 525,90 zł

(...) – 814,30 zł

(...) – 3053,61 zł

(...) – 407,15 zł

01,03-11/2022 – 3553,20 zł

(...) – 3323,96 zł

b. na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne:

07-12/2022 r. – 12524,08 zł

c. na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy:

(...) – 3136,20 zł

(...) – 525,90 zł

(...) – 814,30 zł

(...) – 3053,61 zł

(...) – 407,15 zł

01,03-11/2022 – 3553,20 zł

(...) – 3323,96 zł

W uzasadnieniu wskazano, że z danych udostępnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym wynika, że od 7 listopada 2019 r. ubezpieczony posiada udziały w spółce (...) Sp. Komandytowa nr KRS (...). Spółka ta 30 grudnia 2022 r. zgłosiła zawieszenie prowadzenia działalności. Z danych KRS wynika również, że od 3 stycznia 2020 r. ubezpieczony nabył udziały w spółce (...) Sp. z o.o. nr KRS (...). Od 7 lipca 2022 r. posiada on 95% udziałów w tej spółce. Spółka (...) Sp. z o.o. zgłosiła informację o zawieszeniu działalności od 30 grudnia 2022 r.

W ocenie ZUS (...) Oddział w Ł. zawarcie umowy spółki, w której większość udziałów spółki, w której większość udziałów posiada jeden ze współników (podział udziałów 95/5) ma na celu obejście przepisów prawa i uniknięcie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu i tym samym obowiązku opłacania składek jako współnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Z dokumentów zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego w ZUS wynika, że 7 listopada 2019 r. zgłosił się Pan do ubezpieczenia zdrowotnego, z tytułu prowadzenia działalności w formie spółki. Z tego tytułu ubezpieczony rozliczał składkę na ubezpieczenie zdrowotne w deklaracjach rozliczeniowych do października 2022 r. Ostatnią składkę na to ubezpieczenie O. C. opłacił za grudzień 2022 r. Od lipca do października 2022 r. deklarował pojedynczą składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

[decyzja z 11 maja 2023 roku k. 17-20 akt ZUS]

Odwołania od powyższej decyzji ZUS wniósł O. C., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że:

- 1) nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom zdrowotnemu jako współnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od 18 grudnia 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r., od 1 października 2020 r. do 25 kwietnia 2021 r., od 1 maja 2021 r. do 18 maja 2021 r., do 27 maja 2021 r. do 1 sierpnia 2021 r., od 1 września 2021 r. do 27 grudnia 2021 r. i od 1 lutego 2021 do 28 lutego 2022 r.
- 2) podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność od 1 września 2020 r. do 30 września 2020 r., od 26 kwietnia do 30 kwietnia 2021 r., od 19 kwietnia 2021 r. do 26 maja 2021 r., od 2 sierpnia 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r., od 28 grudnia 2021 r. do 31 stycznia 2022 r., od 1 marca 2022 roku do 29 grudnia 2022 roku w pojedynczej wysokości.

[odwołanie – k. 3-4]

W odpowiedzi na odwołania, organ rentowy wniósł o ich oddalenie wywodząc jak w zaskarżonych decyzjach, a nadto o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

[odповідь na odwołanie – k. 6-6 odwrót]

Na rozprawie 4 grudnia 2023 roku pełnomocnik odwołującego poparł odwołanie, oświadczając, że (...) C. posiadał 95% udziałów w spółce (...) sp. z o.o. Pełnomocnik poparł odwołanie, a pełnomocnik organu ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od wartości przedmiotu sporu w wysokości 5857 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

[ostateczne stanowiska stron na rozprawie 4 grudnia 2023 roku 00:53:12-00:54:48 – płyta CD – k. 136]

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

O. C., w okresie od 6 listopada 2019 roku do 18 października 2022 roku, był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych, jako pracownik, zatrudniony, w pełnym wymiarze czasu pracy, w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej : NIP (...) (w okresach do 16 października 2020 roku oraz od 30 października 2020 roku do 6 czerwca 2022 roku działającej jako (...) sp. z o.o.).

W spółce tej, odwołujący się, nie posiadał udziałów.

W okresach od 1 września 2020 roku do 30 września 2020 roku, od 26 kwietnia 2021 roku do 30 kwietnia 2021 roku, od 19 maja 2021 roku do 26 maja 2021 roku, od 2 sierpnia 2021 roku do 31 sierpnia 2021 roku, od 28 grudnia 2021 roku do 31 stycznia 2022 roku i od 1 marca 2022 roku do 18 października 2022 roku z tytułu zatrudnienia przebywał na urlopie bezpłatnym.

[bezsporne, a nadto formularze (...), (...) oraz (...) k. 106-116, zeznania wnioskodawcy na rozprawie z 6 września 2023 roku 00:12:20-00:28:52 płyta CD k. 102 w zw. z zeznaniami na rozprawie z 4 grudnia 2023 roku 00:14:23-00:53:12 - płyta CD k. 136]

Wnioskodawca, od 7 listopada 2019 roku, jest współnikiem w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej. Wnioskodawca jest uprawniony do samodzielnej reprezentacji jedyne go komplementariusza – spółki (...) sp. z o.o. Przedmiotem działalności obydwu spółek, według wpisu do KRS są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, a także m.in. rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych czy transport drogowy towarów.

[bezsporne, a nadto odpis pełny z KRS EA BUD sp. k. 11-15 akt ZUS, akt notarialny k. 83-85, odpis pełny z (...) sp. z o.o. sp. k. 11-15 akt ZUS]]

Wnioskodawca jest jedynym członkiem zarządu w zarejestrowanej 9 października 2019 roku spółce (...) sp. z o.o. Początkowo do 3 stycznia 2020 roku 100% udziałów w spółce należało do P. O., a następnie sprzedał on je M. Z. (33 udziały), M. F. (33 udziały) oraz O. C. (34 udziały).

[zeznania wnioskodawcy na rozprawie z 6 września 2023 roku 00:12:20-00:28:52 płyta CD k. 102 w zw. z zeznaniami na rozprawie z 4 grudnia 2023 roku 00:14:23-00:53:12 - płyta CD k. 136]

Na podstawie umowy sprzedaży udziałów z 25 września 2020 roku, M. Z. sprzedał 33 udziały w (...) sp. z o.o. o łącznej wartości 1600 zł O. C..

[umowa sprzedaży udziałów z 25 września 2021 roku k. 90-92]

Pozostałe 33 udziały, o łącznej wartości 1650 zł., zostały, przez wnioskodawcę, nabyte na podstawie umowy sprzedaży udziałów, zawartej przez wnioskodawcę z J. F. w dniu 4 lutego 2022 roku.

[umowa sprzedaży udziałów z 4 lutego 2022 roku k. 77-78]

Zgodnie z informacjami, ujawnionymi w Rejestrze Przedsiębiorców, Krajowego Rejestru Sądowego, od 3 stycznia 2020 roku do 5 stycznia 2021 roku, wnioskodawca posiadał 34 ze 100 udziałów w spółce w spółce (...) sp. z o.o. o łącznej wartości 1700 zł, od 5 stycznia 2021 roku do 17 czerwca 2021 roku wnioskodawca posiadał 77 ze 100 udziałów w spółce o łącznej wartości 3 850 zł, od 17 czerwca 2021 roku do 7 lipca 2022 roku posiadał 67 ze 100 udziałów w spółce o łącznej wartości 3350 zł, a od 7 lipca 2022 roku posiada 95 ze 100 udziałów w spółce o łącznej wartości 4750 zł. Kapitał zakładowy spółki z o.o. przez cały okres jej istnienia wynosił 5000 zł.

[bezsporne, a nadto: odpis pełny z (...) sp. z o.o. k. 6-10 akt ZUS]

Pozostałe 5 - z 100 udziałów, w (...) sp. z o.o. należą do, przebywającego stale w Ukrainie, brata wnioskodawcy – W. C., któremu wnioskodawca sprzedał udziały, na mocy umowy, zawartej z nim 15 kwietnia 2022 roku. Umowa sprzedaży udziałów została w imieniu kupującego zawarta przez pełnomocnika - J. P., która od 17 czerwca 2021 roku do 5 listopada 2021 roku była prokurentem w spółce (...) sp. z o.o.

[umowa sprzedaży udziałów z 15 kwietnia 2022 roku k. 79-82, zeznania wnioskodawcy na rozprawie z 4 grudnia 2023 roku 00:14:23-00:53:12 - płyta CD k. 136, odpis pełny z (...) sp. z o.o. k. 6-10 akt ZUS]

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której współnikiem jest wnioskodawca nie zajmowała się niczym poza technicznym zarządzaniem spółką komandytową. Faktycznymi robotami budowlanymi zajmowała się spółka komandytowa.

[zeznania wnioskodawcy na rozprawie z 4 grudnia 2023 roku 00:14:23-00:53:12 - płyta CD k. 136]

Spółka (...) sp. z o.o. była od 14 grudnia 2020 roku jednym z trzech (...) sp. z o.o. sp. k. (obok O. C. oraz J. F.). Ww. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, od początku istnienia spółki komandytowej, była jedynym współnikiem uprawnionym do reprezentacji spółki. (...) sp. z o.o. mogła reprezentować spółkę samodzielnie.

[odpis pełny z (...) sp. z o.o. sp. k. 11-15 akt ZUS]

Wnioskodawca pełnił funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o.o. w okresie od 3 stycznia 2020 roku do 17 czerwca 2021 roku. Następnie, funkcję tę pełniła J. M..

W dniu 16 lutego 2022 roku, J. M. oświadczyła, że rezygnuje z pełnionej dotychczas funkcji. W dniu 7 lipca 2022 roku, dokonano zmiany w KRS, z której wynika, że funkcję prezesa zarządu spółki EA BUD, na nowo, objął O. C..

[oświadczenie k. 67, odpis pełny (...) sp. z o.o. k. 6-10 akt ZUS]

Od 7 lipca 2022 roku, prezesem zarządu (...) sp. z o.o. uprawnionym do składania oświadczeń woli samodzielnie jest O. C..

[odpis pełny (...) sp. z o.o. k. 6-10 akt ZUS]

(...) Sp. z o.o., jak i (...) sp. z o.o. sp. k. , od 30 grudnia 2022 roku zgłosiły informację o zawieszeniu działalności gospodarczej – w związku m.in. z napaścią Rosji na Ukrainę i osobistym zaangażowaniem się wnioskodawcy w pomoc osobom, uciekającym przed wojną.

[odpis pełny z (...) sp. z o.o. k. 6-10 akt ZUS, odpis pełny z KRS EA BUD sp. k. 11-15 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy na rozprawie z 6 września 2023 roku 00:12:20-00:28:52 płyta CD k. 102 w zw. z zeznaniami na rozprawie z 4 grudnia 2023 roku 00:14:23-00:53:12 - płyta CD k. 136]

Zysk spółki (...) sp. z o.o. w 2022 roku wyniósł 789,25 zł, a w roku 2021 roku spółka poniosła stratę w wysokości 762,03 zł. Sprawozdanie finansowe tej spółki zostało podpisane przez wnioskodawcę.

[sprawozdanie (...) sp. z o.o. k. 27-34]

Strata spółki (...) sp. z o.o. sp.k. w 2022 roku wyniosła 269 142,42 zł, a w roku 2021 roku spółka zanotowała zysk w wysokości 222 315,14 zł. Sprawozdanie finansowe tej spółki również zostało podpisane przez wnioskodawcę.

[sprawozdanie (...) sp. z o.o. k. 35-42]

Wnioskodawca jest fundatorem i prezesem zarządu fundacji T. założonej aktem notarialnym z 14 listopada 2022 roku i wpisanej do KRS 16 grudnia 2022 roku. Fundacja ta została powołana w związku z napaścią Rosji na Ukrainę. Jej celem jest m.in. udzielanie pomocy Ukraińcom, osobom ukraińskiego pochodzenia oraz ich rodzinom, którzy pozostali na terytorium Ukrainy jak również pomoc osobom przybywającym do Rzeczypospolitej Polskiej.

[odpis z KRS fundacji k. 52-57, statut fundacji k. 43-51]

Decyzją nr (...) z 11 maja 2023 roku na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 pkt 3, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 4, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 18 ust. 8, ust. 9, art. 13 pkt 4-4b, art. 20 ust. 1, art. 36 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 z późn. zm.), art. 81 ust. 2 za, art. 82 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285

z późn. zm.), art. 104 ust. 1 art. 107 ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.), art. 4 ust. 1 ustawy z 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. stwierdził, że O. C. PESEL (...) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą będąca współnikiem spółki komandytowej:

3. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu od 1 września 2020 r. do 30 września 2020 r., od 26 kwietnia 2021 r. do 30 kwietnia 2021 r., od 19 maja 2021 r. do 26 maja 2021 r., 2 sierpnia 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r., od 28 grudnia 2021 r. do 31 stycznia 2022 r., od 1 marca 2022 r. do 29 grudnia 2022 r.

4. miesięczne podstawy wymiaru składek z ww. tytułu wynoszą:

a. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne:

(...) – 3136,20 zł

(...) – 525,90 zł

(...) – 814,30 zł

(...) – 3053,61 zł

(...) – 407,15 zł

01,03-11/2022 – 3553,20 zł

(...) – 3323,96 zł

b. na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne:

07-12/2022 r. – 12524,08 zł

c. na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy:

(...) – 3136,20 zł

(...) – 525,90 zł

(...) – 814,30 zł

(...) – 3053,61 zł

(...) – 407,15 zł

01,03-11/2022 – 3553,20 zł

(...) – 3323,96 zł

W uzasadnieniu wskazano, że z danych udostępnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym wynika, że od 7 listopada 2019 r. ubezpieczony posiada udziały w spółce (...) Sp. Komandytowa nr KRS (...). Spółka ta 30 grudnia 2022 r. zgłosiła zawieszenie prowadzenia działalności. Z danych KRS wynika również, że od 3 stycznia 2020 r. ubezpieczony nabył udziały w spółce (...) Sp. z o.o. nr KRS (...). Od 7 lipca 2022 r. posiada on 95% udziałów w tej spółce. Spółka (...) Sp. z o.o. zgłosiła informację o zawieszeniu działalności od 30 grudnia 2022 r.

W ocenie ZUS (...) Oddział w Ł., zawarcie umowy spółki, w której większość udziałów spółki, w której większość udziałów posiada jeden ze współników (podział udziałów 95/5) ma na celu obejście przepisów prawa i uniknięcie

obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu i tym samym obowiązku opłacania składek jako wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Z dokumentów zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego w ZUS wynika, że 7 listopada 2019 r. zgłosił się Pan do ubezpieczenia zdrowotnego, z tytułu prowadzenia działalności w formie spółki. Z tego tytułu ubezpieczony rozliczał składkę na ubezpieczenie zdrowotne w deklaracjach rozliczeniowych do października 2022 r. Ostatnią składkę na to ubezpieczenie O. C. opłacił za grudzień 2022 r. Od lipca do października 2022 r. deklarował pojedynczą składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

[decyzja z 11 maja 2023 roku k. 17-20 akt ZUS]

Powyższy stan faktyczny, niesporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów załączonych do akt sprawy, a także dowodu z przesłuchania wnioskodawcy, którego zeznania korespondowały one zresztą z pozostałym, zgromadzonym w sprawie, materiałem dowodowym.

Podkreślić należy, że strony z ustalonego w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy, stanu faktycznego, wywodziły odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl **art. 6 ust. 1 pkt 5** ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (**art. 12 ust. 1 ustawy**).

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność ,uważa się też wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (**art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy** o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, podlegają wyłącznie osoby fizyczne (w tym wspólnicy spółek osobowych i wyjątkowo jedyny wspólnik jednoosobowej sp. z o.o.). Osoby prawne (np. sp. z o.o., czy akcyjna) nie podlegają omawianym ubezpieczeniom – mogą występować jednak w roli płatnika. Z kolei wspólnicy spółek z o.o. (poza jednoosobową), czy akcyjnych podlegają ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu bycia wspólnikiem (samo bycie wspólnikiem nie stanowi tytułu ubezpieczeniowego, chyba że jest to jednoosobowa sp. z o.o.), a z innych tytułów (umowy o pracę, umowy zlecenia itd.).

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń, określa przepis **art. 13 pkt 4** ustawy systemowej, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona czy to pierwotnie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej następnie, zaś na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 10, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób (art. 36 ust. 1, ust. 3, ust. 4 powołanej ustawy).

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w **art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a**, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie **art. 19 ust. 10** na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. (**art. 18 ust. 8 ustawy systemowej**)

Jak stanowi **art. 9 ust. 1** ustawy systemowej, osoba prowadząca pozarolniczą działalność świadcząca jednocześnie pracę na podstawie stosunku pracy i osiągająca z tego tytułu przychód wynoszący w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z tytułu wykonywania tej działalności, a jedynie z tytułu stosunku pracy. Jeżeli jednak pracownik przebywa na urlopie bezpłatnym i jednocześnie wykonuje w tym czasie pozarolniczą działalność gospodarczą, to podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z prowadzonej działalności gospodarczej, gdyż w trakcie urlopu bezpłatnego następuje zawieszenie stosunku pracy i nie występuje zbieg tytułów do objęcia ubezpieczeniami. Jedynym tytułem do ubezpieczeń pozostaje wówczas działalność gospodarcza.

Jednocześnie, zgodnie z **art. 18 ust. 9 ustawy** o systemie ubezpieczeń społecznych, za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe w/w osób, w myśl art. 20 ust. 1 wskazanej ustawy, stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2.

Na podstawie **art. 36 ust. 1** ustawy systemowej, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych w ciągu 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia.

Na podstawie, zaś, art. **66 ust. 1 pkt. 1c** ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Przy tym na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w ustawie o świadczeniach określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. W konsekwencji, art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach wyraźnie odsyła do ustawy systemowej w zakresie pojęcia osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, które precyzuje – jako przepis szczególny – art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Przepis art. 8 ust. 6 ustawy systemowej definiuje osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w zakresie zarówno ubezpieczeń społecznych, jak i ubezpieczenia zdrowotnego, co wyraźnie wynika z jego treści. Jako dwie odrębne podstawy uznania danej osoby za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: w pkt 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz w pkt 4) m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W konsekwencji wspólnicy spółki jawnej a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Zgodnie z **art. 81 ust. 2za** ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pozostałych osób prowadzących działalność pozarolniczą wymienionych w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, innych niż wskazane w ust. 2, 2e, 2z i 2zaa, stanowi kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia

31 grudnia danego roku kalendarzowego. Zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 21 stycznia 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw włącznie z wypłatami z zysku w czwartym kwartale 2021 r. wynosiło 6221,04 zł.

Zgodnie z **art. 82 ust. 3 i 4 ustawy** świadczeniowej, jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Jak stanowi art. 87 ust.1 ustawy świadczeniowej, osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, a zgodnie z art. 69 ust 1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

W myśl **art. 104 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy** z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają osoby prowadzące pozarolniczą działalność za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. i 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.) do obowiązkowych składek na Fundusz stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy. Składki na Fundusz płatnik składek oblicza się łącznie ze składkami na Fundusz Pracy w wysokości sumy stóp procentowych tych składek wykazuje w deklaracji rozliczeniowej w łącznej kwocie.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawca O. C. podlega jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) sp. z o.o. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 września 2020 r. do 30 września 2020 r., od 26 kwietnia 2021 r. do 30 kwietnia 2021 r., od 19 maja 2021 r. do 26 maja 2021 r., 2 sierpnia 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r., od 28 grudnia 2021 r. do 31 stycznia 2022 r., od 1 marca 2022 r. do 29 grudnia 2022 r., a tym samym czy winien rozliczyć należne mu składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy, od podstaw wymiaru wskazanych w treści zaskarżonej decyzji. Organ rentowy stał na stanowisku, że w ujęciu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się również wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zaś na gruncie niniejszej sprawy w kontekście posiadania przez odwołującego 95% udziałów (...) sp. z o.o. O. C. winien być traktowany jako wspólnik jednoosobowy. Organ rentowy wskazywał, że w zasadzie wnioskodawca był wspólnikiem jednoosobowym, gdyż udział (...) sp. z o.o. – 5 % w spółce faktycznie bowiem miał charakter iluzoryczny.

Skarżący stał natomiast na stanowisku, nie można przyjąć, że spółka (...) sp. z o.o. miała charakter spółki jednoosobowej. Strona odwołująca wskazała, że pojęcie „iluzorycznego wspólnika” nie jest kategorią prawną. Jego zdaniem taka kategoria jest przyjmowana posiłkowo w orzecznictwie, jednak na tle sporów o pracownicze zatrudnienie wspólnika lub dominującego „w swojej” spółce. W ocenie odwołującego, w tej sprawie sytuacja jest inna, gdyż skarżący

nie dochodzi ubezpieczenia społecznego ani świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Przytoczone w uzasadnieniu decyzji ustawy, nie zawierają, zdaniem skarżącego nie zawierają także określenia jakim jest wspólnik iluzoryczny.

Z takim stanowiskiem, w ocenie Sądu Okręgowego, nie sposób się jednak zgodzić.

Na wstępie zauważyć należy, że obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej.

[tak: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2013 roku, sygn. akt II UK 36/13, Legalis nr 830688; z dnia 3 sierpnia 2011 roku, sygn. akt (...) UK 8/11, Legalis nr 458996; z dnia 9 czerwca 2010 roku, sygn. akt II UK 33/10, Legalis nr 317011; z dnia 12 lipca 2017 roku, sygn. akt II UK 295/16, Legalis nr 1668835]

W powołanych orzeczeniach, Sąd Najwyższy wskazywał, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podkreślił, że z treści tego przepisu wynika, że samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej.

Co do posiadania statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, że decyduje o niej, nie tyle fakt posiadania 100% udziałów, lecz fakt rzeczywistego podejmowania istotnych decyzji w praktyce jednoosobowo. Przy tym kwestia związana z posiadaniem określonej proporcji udziałów w spółce, która de facto powyższe zapewnia, była już wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. Sąd ten nie sprecyzował pojęcia „niemal jedyny udziałowiec” lub „udziałowiec iluzoryczny”, co nasuwa pytanie, przy jakim stosunku udziałów w kapitale spółki, dominujący wspólnik staje się wspólnikiem niemal jedynym.

[tak wyrok Sądu Najwyższego z 7 marca 2018 roku, (...) UK 575/16]

Należy dodatkowo zauważyć, że drugim wspólnikiem, posiadającym 5% udziałów w spółce (...) jest brat wnioskodawcy. Fakt ten również przemawia za podziałem udziałów w spółce wyłącznie w celu uniknięcia podleganiu ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z więcej niż jednego tytułu.

Pomimo występowania w spółce dwóch wspólników, to zgodnie z interpretacją, dokonaną przez Sąd Najwyższy w 3 sierpnia 2011 r. ((...) UK 8/11) w jednakowy sposób oceniana winna być sytuacja jedyne, jak i „niemal jedynego” wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeśli udział jednego ze wspólników wynosi 99/100, a drugiego 1/100 to udział, tego drugiego, jest udziałem iluzorycznym. Wspólnik, który posiada 99/100 udziałów jest de facto jedynym wspólnikiem spółki. Wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, bo jego status właścicielski powoduje, że nie może skutecznie zawrzeć ze sobą ani umowy o pracę ani innej umowy o odpłatne zarządzanie majątkiem spółki, gdyż nie zachodzi przesłanka odpłatności pracy.

Jednocześnie, uwzględniając zasadę powszechności ubezpieczeń społecznych, należy przyjąć, że wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który posiada część udziałów zapewniającą mu prawo do samodzielnego decydowania o wynikach zgromadzenia wspólników i niemal wyłączone prawo do zysku oraz który - wskutek pełnienia funkcji jednoosobowego zarządu - ma nieskrępowaną możliwość samodzielnego decydowania o bieżącej działalności spółki, podlega ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 8 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.).

[tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 5 października 2021 roku, III AUa 2127/20, OSAŁ 2021, nr 3, poz. 169, wyrok Sądu Najwyższego z 5 marca 2020, III UK 36/19, Legalis nr 2572820]

Oś sporu w niniejszym postępowaniu dotyczy tego, czy zasadnie status jedyne go wspólnika spółki z o.o. przypisano, skoro posiadał on w okresie objętym zaskarżoną decyzją od 7 lipca 2022 roku 95 % udziałów w spółce, a wcześniej, zgodnie z informacjami ujawnionymi w KRS – od 5 stycznia 2021 roku do 17 czerwca 2021 roku 77% udziałów, zaś w okresie od 17 czerwca 2021 roku do 7 lipca 2022 roku – 67% udziałów. Podkreślić przy tym należy, iż sam stosunek udziałów wspólników w spółce oraz fakt pełnienia przez ubezpieczonego funkcji prezesa zarządu spółki jest na gruncie rozpatrywanej sprawy bezsporny. Niekwestionowanym też jest, że do reprezentowania spółki, w przypadku zarządu jednoosobowego (a jak wynika z odpisu pełnego KRS, w spółce zawsze był zarząd jednoosobowy) oświadczenia w imieniu spółki składa członek zarządu. Bezspornym jest również, że O. C. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w postaci spółki komandytowej (...) sp. z o.o. sp. k.

W ocenie Sądu Okręgowego uznać należy, że okoliczności ustalone w toku postępowania uzasadniają uznanie, że O. C. w analizowanym okresie winien być traktowany jako jedyny wspólnik spółki w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Dysproporcja w ilości posiadanych udziałów przez wspólników spółki, w okolicznościach w których zarząd jest jednoosobowy a do reprezentowania spółki uprawniony jest samodzielnie jedyny członek jednoosobowego zarządu przesądza o tym, że wpływ drugiego wspólnika na sprawy spółki w istocie uznać należy za iluzoryczny lub symboliczny. Nie należy też tracić z pola widzenia, że V. C., któremu wnioskodawca sprzedał 5 ze 100 udziałów w spółce, który jednak, z uwagi na agresję Rosji wobec Ukrainy i koniecznością obrony swojej ojczyzny nie przebywał w Polsce, i który, czemu trudno się dziwić, nie interesował się sprawami spółki i nie sprawował nad nią zarządu w jakiegokolwiek formie. To wnioskodawca jest wspólnikiem większościowym tego podmiotu – posiada tam 95 udziałów ze 100 – sprawuje w nim funkcję prezesa zarządu i w ramach tego zarządu jest uprawniony do podejmowania w pełni samodzielnych decyzji. Takie rozwiązanie nie stanowi oczywiście jakiegokolwiek naruszenia obowiązujących przepisów, ale uniemożliwia skuteczne uznanie, że wobec posiadania pewnych udziałów przez brata wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. nie istniał tytuł do podlegania ubezpieczeniom O. C. w rozpatrywanym okresie wobec braku jedynego wspólnika spółki.

Za słusznością decyzji podjętej przez organ ZUS wskazuje także to, że wnioskodawca był jedyną osobą upoważnioną do reprezentowania spółki (...) Sp. z o.o. jako komplementariusza spółki (...) Sp. z o.o. sp. k., co biorąc pod uwagę to, że zarząd spółką komandytową był właściwie jedynym celem istnienia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jeszcze bardziej podkreśla, że miał on niepodzielny wpływ na działalność (...) Sp. z o.o. i należy uznać go za jedynego w rzeczywistości wspólnika tej spółki.

W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 listopada 2018 r. (III AUa 916/18, Legalis nr 1880407), gdzie wskazał, że przyjęcie literalnej wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do naruszenia zasady powszechności ubezpieczeń społecznych i konstytucyjnej gwarancji każdego obywatela do zabezpieczenia społecznego. Wypełnieniem zaś tych gwarancji jest objęcie ubezpieczeniami społecznymi wspólnika dominującego – traktowanego na użytek prawa ubezpieczeń społecznych, jako jedynego udziałowca. Warto odnotować, że powołane orzeczenie zapadło na gruncie stanu faktycznego, w którym jeden ze wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadał 92% jej udziałów zaś w rozpatrywanym przypadku wnioskodawca posiada ich więcej 95%. Istotnym jest też, że w stosowaniu prawa należy uwzględnić także cel i istotę wprowadzenia poszczególnych instytucji, jak i rzeczywiste funkcjonowanie określonych rozwiązań prawnych w praktyce. W sytuacji, kiedy jeden ze wspólników spółki posiada 95% czy 92% udziałów, zaś drugi 5% lub 8% udziałów, nie ma żadnej dowolności lub arbitralności w stwierdzeniu, że spółka jest de facto jednoosobowa. Nie ma tu bowiem nawet znaczenia ewentualna praktyka zarządzania spółką, lecz istniejący, potwierdzony w rejestrze, podział wpływów w spółce. W badanej sprawie niewątpliwie, O. C. miał pozycję zdecydowanie i przytłaczająco przeważającą względem drugiego wspólnika, który dodatkowo jest jego osobą bliską. Co więcej, jest on osobą, nieprzebywającą w Polsce, i nie interesującą się sprawami spółki, a umowę przenoszącą na jego rzecz w (...) sp. z o.o. zawarł przez pełnomocniczkę, będącą byłą prokurentką tej spółki. Okoliczności te, tym bardziej, przemawiają za iluzorycznością przeniesienia udziałów na jego rzecz.

Co więcej, zaangażowanie się wnioskodawcy w działalność polegającą na pomocy osobom uciekającym przed wojną, czego efektem było założenie fundacji doprowadziło do drastycznego pogorszenia się sytuacji finansowej spółki i doprowadziło do zawieszenia jej działalności. Fakt ten również dowodzi, że (...) C. był faktycznie jedyną osobą mającą wpływ na losy spółki, zaś zaangażowanie się go w inną (bez wątplenia ważną społecznie działalność) doprowadziło do swoistego „zamarcia” spółki – spółka z o.o. faktycznie przestała działać, na skutek czego zarządzana nią spółka komandytowa odniosła w 2022 roku stosunkowo wysoką stratę. Takie „zamarcie” nie powinno, zaś, mieć miejsca, w sytuacji, gdyby jej losami byłby zainteresowany drugi ze współników.

Powyższe względy decydują o zasadności przypisania spółce cechy jednoosobowej w rozumieniu powołanego przepisu. Ustalenie takie nie jest przejawem wykładni rozszerzającej, lecz celowościowej i systemowej. Wyklucza możliwość niepodlegania ubezpieczeniom przez współnika spółki w sytuacji, gdy wykonuje on określone zadania w jej strukturach.

W świetle powyższego, należało zatem uznać, że wnioskodawca dysponując 95% udziałów przedmiotowej spółki był dominującym (prawie jedynym) współnikiem spółki. Posiadane przez niego udziały stanowiły zdecydowaną większość w stosunku do udziałów pozostałego współnika który wobec tego iż także w nim O. C. miał pozycję dominującą nie miał żadnego wpływu na funkcjonowanie spółki. Tym samym wnioskodawca w spornym winien podlegać ubezpieczeniom z tego tytułu.

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie jako bezzasadne, oddalił.

O kosztach procesu, Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasądzając od O. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w Ł. kwotę 1800 złotych – stosownie do treści § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935), gdyż wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi 5867 zł.

Zaś zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. O obowiązku zapłaty odsetek sąd orzeka z urzędu.